

Tjänsteskrivelse

Datum

Vår referens

Marija Andonovski
Sektionschef
marija.andonovski@malmo.se

Tillståndsansökningar för uthyrningsverksamhet av elsparkcyklar **TN-2023-2224**

Sammanfattning

2025-06-30 löper gällande tillstånd för uthyrningsverksamhet av elsparkcyklar ut. I enlighet med tidigare beslut har det uppställts villkor bland annat om att parkering endast är tillåten på särskilt angivna platser samt att maxtak på antal elsparkcyklar bestäms i förhållande till parkeringsinfrastrukturens kapacitet.

Förvaltningen kan konstatera att efterlevnaden av parkeringsvillkoren inte varit tillräckligt bra och har därför tagit fram nya principer för tillståndsgivning inför de kommande tillståndsperioderna. Förvaltningen har tagit fram nya principer för fördelning av fordon vid upplåtelse enligt Ordningslagen som föreslås att börja tillämpas vid tillståndsansökningar för våren 2026. Då efterlevnaden av villkoren under den kommande perioden kommer få betydelse för därefter kommande tillstånd är förvaltningens förväntan att detta ger incitament till förbättrad efterlevnad.

Förslag till beslut

Tekniska nämndens arbetsutskott föreslås besluta

att fastighets- och gatukontoret på tekniska nämndens vägnar lämnar yttrande till Polismyndigheten avseende tillståndsansökningar för uthyrningsverksamhet av elsparkcyklar på allmän plats i enlighet med denna tjänsteskrivelse, samt

att fastighets- och gatukontoret genomför uppföljning enligt framtagna kriterier och lägger fram förslag till fördelning för nästkommande tillståndsperiod till tekniska nämnden arbetsutskott i november 2025

Beslutsunderlag

- [Här kommer namnet på de handlingar som ligger till grund för beslutsförslaget hämtas in automatiskt. Du behöver inte skriva något under denna rubrik.]

Beslutsplanering

Tekniska nämndens arbetsutskott 2023-12-07

Tekniska nämndens arbetsutskott 2024-12-02

Tekniska nämndens arbetsutskott 2025-05-06

Tekniska nämndens arbetsutskott 2025-06-03

Beslutet skickas till

Voi Technology AB, Bolt Services AB, Lime AB, Ryde Sweden AB

Ärendet

Gällande tillstånd enligt ordningslagen för uthyrningsverksamhet av elsparkcyklar löper ut 2025-06-30. I enlighet med tidigare beslut villkoras tillstånd om bland annat att uppställning endast är tillåten på särskilt angivna platser samt att maxtak på antal elsparkcyklar bestäms i förhållande till parkeringsinfrastrukturens kapacitet.

Efter platskontroller under 2025 kan det konstateras att efterlevnad av parkeringsvillkor likt tidigare är fortsatt låg i ytterområden där tätheten i parkeringsinfrastrukturen också är låg. I centrumzonen med obligatorisk uppställning i hagar är efterlevnaden bättre men det förekommer till exempel en del parkering i cykelställ samt överfyllda hagar på vissa platser vilket strider mot de uppställda villkoren i gällande tillstånd.

Förvaltningen anser att det är av stor vikt att komma till rätta med grundproblemet; att bolagen tillåter användarna att parkera fel. Att felparkering inte medför konsekvenser för tillståndshavaren medför stök och oreda på stan. På grund av att GPS-datan inte har tillräcklig noggrannhet behöver det läggas onödigt mycket av kommunens resurser på att övervaka i vilken utsträckning som bolagen bryter mot villkoren i sina tillstånd samt att flytta felparkerade fordon.

Kommunens verktyg vid brister i efterlevnad av villkoren är få och konkurrenssituationen med flera bolag gör att de bolag som efterlever villkoren bäst blir mindre attraktiva och tappar därmed kunder eller får svårare att etablera kundbas. Enligt tidigare beslut i tekniska nämnden fördelas antal platser lika mellan de bolag som söker tillstånd utifrån gällande parkeringskapacitet. Incitamenten för bolagen att efterleva villkoren måste därför förbättras vilket föreslås att införas enligt nedan.

Både Stockholm stad och Göteborg stad har tillämpat urval vid deras senaste tillståndsgivning. Städerna har valt något olika faktorer vid tillståndsgivning men i båda fall med syfte att begränsa antalet operatörer. Utifrån Stockholms och Göteborgs förutsättningar gällande areal, parkeringsinfrastruktur, villkor och användning av tjänsten har båda städer begränsat antalet till tre operatörer.

Det finns begränsningar kring vilka faktorer som kan användas för fördelning av fordon vid upplåtelse enligt Ordningenslagen (OL) 3 kapitel. Förvaltningens bedömning är att det inte är möjligt att ställa för långtgående krav som till exempel antal fordon som har aktiv status och spridning inom operativ zon utifrån ordningenslagen 3 kap. 15 § OL. För att kunna ställa sådana krav på leverantörer behöver tjänsten i sådant fall upphandlas enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU) eller Lagen om upphandling av koncessioner (LUK).

I nyligen meddelad dom från Hovrätten för Nedre Norrland har företag som inte efterfyllt krav på att söka tillstånd ålagts företagsbot (Hovrättens dom 2025-05-19, mål nr B681-24). I domen anför Hovrätten att bolag som hyr ut elsparkcyklar är ansvariga för dessas uppställningar även när de utförs av deras kunder vid avslut av resan/hyrestillfället. Domen ger kommunen ytterligare stöd för att kunna ställa upp villkor enligt ordningenslagen 3 kap 15 § för att bland annat tillgodose ändamålsenlig markanvändning.

¹Det finns dock möjlighet för bolaget att ansöka om prövningstillstånd för prövning i Högsta domstolen vilken överklagandetid ännu inte har löpt ut.

Att följa upp efterlevnad av villkor i tillstånd som berör parkeringsefterlevnad (markanvändning) bedömer förvaltningen är möjligt utifrån OL. Därtill bedöms effektiv markanvändning. Det är viktigt för förvaltningen att de fordon som ställs ut också används. Förvaltningen föreslår därför att nedanstående punkter ska ligga till grund för yttrande vid framtida tillståndsgivning. Hantering av tillståndsansökningar enligt dessa punkter föreslås få effekt med början av mars 2026.

1. Efterlevnad av parkeringsvillkor:
 - a. Lägst summa av antalet felaktiga uppställningar genom manuella kontroller samt antal fordonsflyttar som är genomförda enligt fordonsflyttningslagen.
2. Efterlevnad av maxtak i de olika zonerna:
 - a. Lägst summa av genomsnittligt antal fordon som har överskridit gränserna för maxtak i enlighet med data från Cityscope
3. Kvalitet och kontinuitet på leverans av data bedöms sammanvägt utifrån:
 - a. Stickprov på att regleringar är införda och visas synligt i bolagens appar. Minst antal fel i granskade regleringar i stickprov.
 - b. Kontinuitet på leverans av data bedöms utifrån rapport från Cityscope efter total längd på leveransavbrott
4. Effektiv markanvändning. Bedöms utifrån högsta rotationsgrad. Genomsnittligt antal resor per dag per fordon. Förvaltningen gavs 2022 i uppdrag att ta fram förutsättningar för mätning av rotationsgrad. De tekniska förutsättningarna föreligger nu varför detta villkor för differentiering inför fördelning läggs fram.

Förvaltningen har tagit fram ett förslag om att de bolag som sköter sig bäst premieras genom att tillstyrkas fler antal fordon enligt fördelning nedan. De två bolagen som sköter sig bäst föregående tillståndsperiod får möjlighet till fördelning om 500 respektive 300 extra fordon. Resterande antal delas lika mellan de sökande bolagen.

Om det till exempel är fyra sökande, med ett maxtak på 2800 fordon, medför det en grundfördelning om 500 per bolag med möjlighet till ytterligare tilldelning av fordon för de två bästa bolagen.

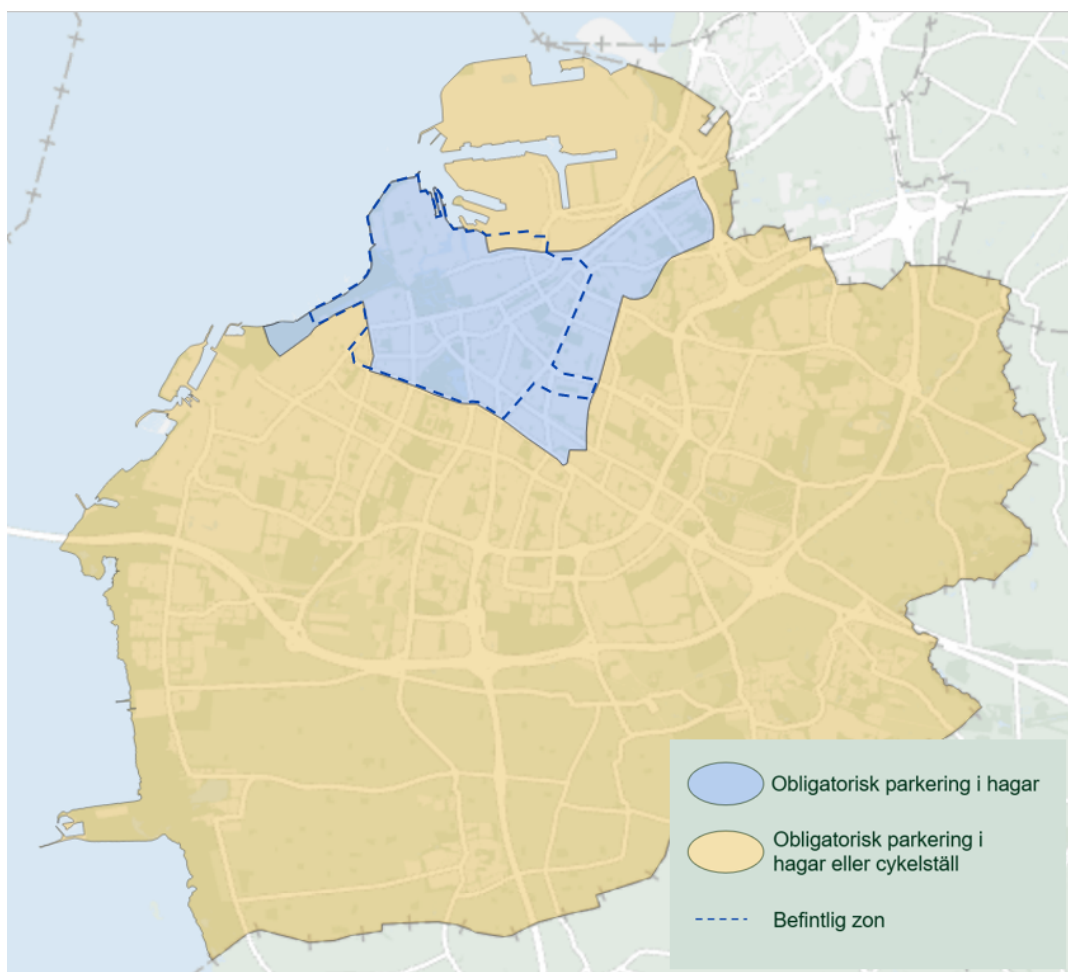
Total fördelning blir således:

Nr 1	1000
Nr 2	800
Nr 3	500
Nr 4	500

Då efterlevnaden under den nu kommande perioden kommer få betydelse för framtida tillstånd så är förvaltningens förväntan att detta ger ett incitament till förbättrad efterlevnad och i förlängningen en ändamålsenlig och effektiv användning av den allmänna platsen.

Justering maxtak och zoner

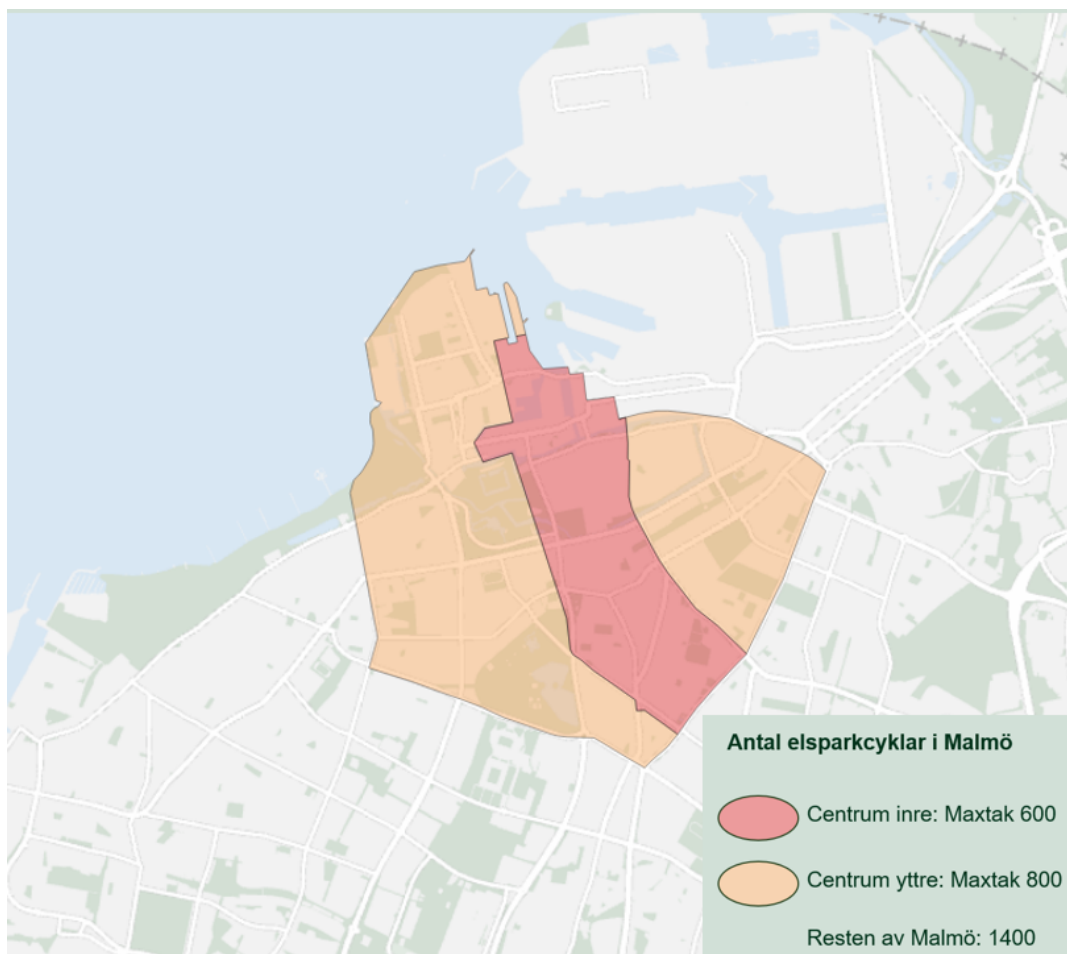
Zon med obligatorisk uppställning i mobilitetshagar föreslås att utökas enligt kartbild nedan (blått område) inför perioden 2025-07-01—2026-02-28.

Figur 1 Förslag på justerad zon för obligatorisk uppställning i mobilitetshagar

Förvaltningen har kunnat konstatera att under nuvarande tillståndsperiod, under vilken fyra bolag beviljats tillstånd, jämfört med tidigare två bolag, i tidigare period, att fordonen ansamlas i centrum och överfyller mobilitetshagarna där, samtidigt som spridningen i övriga staden minskar

För att minska trycket på de centrala mobilitetshagarna där belastningen idag bedöms som för hög, delas området för maximalt antal fordon i centrum upp i två zoner. Centrum inre får ett maxtak om 600 fordon samt centrum yttre med ett maxtak om 800 fordon. Antalet fordon mäts i genomsnitt per dygn.

Figur 2 Zonindelning maxtak

För att underlätta tillståndshandläggning samt villkorsuppföljning föreslås att tillståndsperioderna framöver ska beviljas med tillståndslängd om ett år i taget samt att dessa ska löpa mellan första mars och sista februari.

Fyra bolag, Voi Technology AB, Bolt Services AB, Lime AB, Ryde Sweden AB har lämnat in tillståndsansökningar avseende uthyrning av elsparkcyklar för kommande tillståndsperiod. För tillstandsperioden 2025-07-01—2026-02-28 föreslås maxtaket för totalt antal fordon fortsatt att gälla med 2800 fordon som fördelas lika mellan de sökande.

Ärende för beslut om tillstandsperioden med start 2026-03-01 föreslås att tas upp i TNAU i november för att bolagen ska ha rimlig tid att anpassa sina fordonsflottor.

Ansvariga

[Här kommer namnet på de chefer som i systemet har godkänt ärendet inför nämnd att hämtas in automatiskt. Du behöver bara skriva något under denna rubrik om du INTE kommer att få ärendet godkänt digitalt.]